

aferent ingressui in regnum colorum, multo magis manifestorum multitudo vitorum, toto orbe tam inter pauperes quam inter divites regnatum.

Vers. 27. — APEX HOMINES, solis viribus facultate que hominum corruptorum, si humaræ tantum vel scientia vel facultatis rationibus agatur.

Arx Deum, cuius celebris est laus ab omnipotenti.

Omnia potest Deus, et inter cetera transference camulum per foramen aëris, et diritem adducere in regnum colorum. Nam quod ad camulum, facere posse, ut, cameli corpore locum non occupante, substantia transferatur per foramen aëris, cessantibus operationibus latitudinis et crassi; quemadmodum in sacramento Eucharistie, facti ut sub specie parva panis buccella Christi corpus continetur, cessante omni quantitatibus continuo operatione. Quid verò ad divitem atinet, potens est et docere et monere et multis modis atque exemplis instruere divitem et allucere atque advocate ad veram astimationem cum divitiorum mundi tūm regi colorum, id est, sic mutare divitis animum, ut, vel difficiens causa regi colorum aliquid, vel ab amore fiduciæ omni abstractus, legitime divitis utatur, liberaliterque earum participes pauperes faciat, semper paratus reliquerit, si quando id postulet. Evangelii negotium seu ratio salutis æternæ, atque hæc ratione idem donec reddere ingressu in regnum colorum. Exponit itaque hoc loco Salvator id quod obscurius duriusque dixerat, impossibile esse divitem obtinere regnum colorum, et severitatem sententia sua temperat, sic tamen ut homines in seipsis prostratos recumbere doceat in unam Dei gratiam. Doceat homines ex se soli nihil facere ant afferre posse quo serventur; ceterum non humana infirmitate metiendam esse salutem, sed divina virtute, in qua spes homini restet. Quod igitur dixerat impossibile esse diviti servari, intellexerat, opibus, artibus, scientiis, viribus solis humanis, sed quid sic impossibile est, id possibile esse ait Dei potentia et gratia. Non quid Dei potentia divitem, obnoxium vitis his quae divitum sunt possit, adducere queat in regnum colorum (nec enim potentia Dei, Dei justitiae adversatur), nec quid id faciat Dei potentia absque cooperante diviti voluntatis, divite ipso nihil agenti, patiente duxat (ita enim Deus, ait Chrysostomus, rem attribuit, quo virtus pro oculis magnitudinem ponat, ut voluntati quoque tuae), sed quid Dei potentia divitis immunit voluntatem ac mentem, faciatque ut deserat illæ vita quæ prius diligebat, et contrariis studeat virtutibus à quibus ante abhorrebat. Quare ad implorandam Dei opem et gratiam, colloquandam in Deo fiduciam, divites his excitat Christus, ne desperabundi de assequendo regno colorum, tanquam de re prorsù impossibili, cogitationem omnem abiciant, certiores, quid homo, qui sine Deo nihil potest, in Deo se confortante possit omnia. Fallit igitur Calvinus, qui ex hoc loco refelli assertit axiomam Catholicorum: *Quicunque dixerit legem observatu impossibilem, anathema*

sit: non enim absolutè dicendum est impossible, quod, licet solis naturæ corruptæ viribus fieri nequa, fieri potest accedente auxilio Dei, credentibus ac poteribus per Christum mediatorém promisso paratoque. Non impossibilita jubet Deus, ait Augustinus, liber de Naturâ et Gratia cap. 43, sed iubendo admonet, et facere quod possit, et potere quod non possit, ab adjutorio ut possit. Exigit ardua et majora lapsi hominis viribus, sed idem additum open ut possit quod iubetur. Ita fit ut quod dives non potest ex se, intrare, inquam, in regnum colorum, id possit auxiliante Deo qui nihil non potest. Ceterum utile est scire quā ardus sit in cœlum ascensus, tum ut conatus omnes suis libe uniusquisque intendant, tum ut sibi quilibet diffisi victus imploret ē cœlo. Sed queritur an non etiam impossibile sit pauperes suis ipsorum viribus absolute Dei gratia intrare in regnum colorum? procul dubio se res habet; sed divitiae peculiares obiciunt divitiae salutis impedimenta supra descripta, cujusmodi pauperibus non obiciuntur, propter quæ magis impossibile est divitem per seipsum salvari quam pauperem, et majori potentiorum Dei gratia ad operandum salutem suam opus est diviti quam pauperi. «Dominus», ait Victor Antiochenus in Mareum, ut ostendat diviti magno divinae gratiae praesidio opus esse, ut ad virtutis fastigium aliquando perveniat, studium hoc peculiare (Dei opus apparet). Impossibile itaque est divitem per se solus absque singulari Dei gratia servari: difficile est autem etiam cum Dei gratia (nihil enim Salvator hæc parte distinctionem dedi), tam quia minus capax est gratia Dei, quam quia validè oppugnat in causâ salutis; utrumque, quia divitiae retinere visum est; ita ut, eadem gratia, ejusdem parisque cificatas, suppetent diviti et pauperi, pauper sublimem beatitudinem gradum mereri queat, ubi dives vix in eo. Hæc itaque omnia eō tendunt, ut ad divitiarum contemptum suos Christus adducat.

Vers. 28. — At. Interrogavit Iesus de premio quod se callebasque manaret, ob consilium illud, quod dictabat consuetudo majori parte prestatum, de salute suâ non fuerant in metu adducti discipuli sermonibus Iesu, eò quod manifestè nec essent divites nec esse desiderarent (nisi fortè clam Judas), præsumunt tamen adolescentes præmissum non perinde sibi ipsi præmittere audiebant, quid non omnes sua vendita distribuissent pauperibus.

Nos, apostoli tui, alacriter, te juvente, si non præstitimus, omnes certè quam proximè accessimus.

Non vendidimus quidem nec distribuimus omnes pauperibus, sed

Diversus saltus, deseruimus, relata usibus pauperum uxorum, liberorum, fratraru, sororum,

Omnia, nostra, quidquid suppettebat nobis honorum, quidquid erat amicorum, uxores, parentes, frates, sorores, amicos, domos, agros, pecunias, superercentem, et cetera, denique quidquid etiam industria nostra lucrificare et acquirere potuisse. Fuerant inter apostolos quidam divites, Matthæus in-

sit: non enim absolutè dicendum est impossible, quod, licet solis naturæ corruptæ viribus fieri nequa, fieri potest accedente auxilio Dei, credentibus ac poteribus per Christum mediatorém promisso paratoque. Non impossibilita jubet Deus, ait Augustinus, liber de Naturâ et Gratia cap. 43, sed iubendo admonet, et facere quod possit, et potere quod non possit, ab adjutorio ut possit. Exigit ardua et majora lapsi hominis viribus, sed idem additum open ut possit quod iubetur. Ita fit ut quod dives non potest ex se, intrare, inquam, in regnum colorum, id possit auxiliante Deo qui nihil non potest. Ceterum utile est scire quā ardus sit in cœlum ascensus, tum ut conatus omnes suis libe uniusquisque intendant, tum ut sibi quilibet diffisi victus imploret ē cœlo. Sed queritur an non etiam impossibile sit pauperes suis ipsorum viribus absolute Dei gratia intrare in regnum colorum? procul dubio se res habet; sed divitiae peculiares obiciunt divitiae salutis impedimenta supra descripta, cujusmodi pauperibus non obiciuntur, propter quæ magis impossibile est divitem per seipsum salvari quam pauperem, et majori potentiorum Dei gratia ad operandum salutem suam opus est diviti quam pauperi. «Dominus», ait Victor Antiochenus in Mareum, ut ostendat diviti magno divinae gratiae praesidio opus esse, ut ad virtutis fastigium aliquando perveniat, studium hoc peculiare (Dei opus apparet). Impossibile itaque est divitem per se solus absque singulari Dei gratia servari: difficile est autem etiam cum Dei gratia (nihil enim Salvator hæc parte distinctionem dedi), tam quia minus capax est gratia Dei, quam quia validè oppugnat in causâ salutis; utrumque, quia divitiae retinere visum est; ita ut, eadem gratia, ejusdem parisque cificatas, suppetent diviti et pauperi, pauper sublimem beatitudinem gradum mereri queat, ubi dives vix in eo. Hæc itaque omnia eō tendunt, ut ad divitiarum contemptum suos Christus adducat.

COMMENTARIA. CAP. XVIII.

primis, et, que quorundam opinio est, Bartholomeus, qui sua etiam vendilis et pauperibus dedisse poterant; ceteri si non sua omnia vendita dederant, certè reliquerant pauperibus, nec parum reliquerant, qui sua omnia reipsa reliquerant, plura reliqui si plura suppeditant (tamestis suum cuique maximum sit), affectu præterea reliquerant cogitationem et spem omnem terreni luci, que nemini vel egentissimo exigua esse solet, ita ut non sit arguendus Petrus pisator presumptionis si confidenter loquatur, *dimissus omnia.*

SECUTI SUMUS TE, facti sumus comites tui, inops, libe illib predicatori Evangelii causâ oberrant, et tecum hactenâ permanemus, non sine offensi mundi et molestia nostra, statimque semper manere.

Vers. 29. — RELIGUIT, reliquerit. Non tantum qui venderint divisiterque pauperibus, sed et qui deseruerit, etiam si non secutus me fuerit quomodo vos, etiam si non omnia bona sua, quod vos, sed eorum aliquid duxerat deseruerit, ut novum unam, fratrem unum, sororem unam, etc., nam et amici in bonis numerantur. Enumerat parentes et reliqua omnia, eo consilio, ut ostendat nihil esse tam charum, quod superare non debet amoris sui; nihil tam pretiosum, quod non superet merces ab ipso proposita.

PROPTER REGNUM DEI, quod à me prædicatur, ant justificatio eius, propter regnum colorum propagandum aut assecundum, ne quid admittat adversus prescripta, ut vivat juxta prescripta doctrina meæ evangelica, quæ promittit regnum colorum.

Vers. 30. — ET NOS RECIPIAS MULTO PLURE IN HOC TEMPORE; q. d. Salvator: Non tantum non danno afficiunt, ut potius ingeni lero. Non sufficit Jesu suorum mentes sursum ad spem vite æternæ effere, verum etiam presentibus eos solatis sustentat confirmatque ad ferendam cruem. Ceterum non est istud intelligentum quid recuperabit dominum longè plurim domorum aut agrorum (nec enim mundi divitiae præmitur cultoribus suis Christus); nec quid luxuriaribus bonis aliis, sed quid ad moleratum ac verum usum suppeditant ipsi, præstò paratusque erant plurim honorum domum ac facultates; nam etiam mundus aliquis divitiarum tuus sit, nihil amplius inde tibi ipse accepis permittit ratio quam moderatum usum. Itaque ei qui unum domum Christi causa reliquerit, præstò aperitque erunt centum aut plures domus si opus habeat, si opus sit urgente persecutione aut alia ex causa mutare habitationem. Centum alii Christi cultores parati erunt ex preventibus agrorum suorum vite necessaria illi subministrare qui unum agrum reliquerit, ita ut non solum non caritatis sit ex commode quo ad vitam hanc sustinendum ex suo domo aut suo ex agro opus habeat, verum etiam abundantius hoc illi suppetet. Similiter pro uno fratre reliquo, plurimi erunt Christiani instar fratraru, fraterno ipsum amore prosequentes, et spirituali glutino suavissimæ adhærentes: pro una sorore, plurimæ adolescentibus castè diligenter observabuntque ut fratrem: pro uno patre, senes plu-

rimi tanquam filium lovebant; pro una matre, matrone plurime affectu materno necessitatibus illius prospicient: pro una uxore, centum aliorum uxores casto spiritu ipsi conjugæ, paratae erunt per se aliosque servire valetudini commoditatibusque illius, non secutis quā si forent uxores illius; denique pro filio aut filia una, innumeris reverebuntur eum ut patrem, et ab eis doctrinâ sanâ consiliosus pendebunt, ex quibus majorem animus illius accepturus est voluptatem, quām accepit ex germanis liberis: vehementiores enim dulcioresque sunt affectus spiritus quām natura, et vehementius amat quem conciliavit pietas quām quem adjunxit nativitas. Non itaque amittit res suas qui propter Christum illas relinquit, sed potius apud Deum deposit, carumque curâ liberatus, usum plenissimum certissimumque ex divina providentia toles experitur, quoties necessitas tempestus postulat; quod respiciens Apostolus, de se qui unam tantum donum et unius provincie parvos agros dimisit, et sui similibus, gloriat: *Tangunt nihil habentes et omnia possidentes.* 2 Cor. 6, v. 10. Quod si verò non nunquam sint Christus inususmodi extortores mediâ affligi aut etiam perire, tunc Christus ipse est etiâ instar omnium, qui externa corporis bona relictâ internis animi bonis compensat (exemplo Apostoli est, Philip. 4, v. 12), *que comparatione et merito cui sit, quod aut Hieronymus, ut si pars numero centenarius comparetur, quibus multò solidius hominis animus recifitur, quām fruitione quorumeque corporalium que potius reliquissimæ bonorum: corporalium, inquam, bonorum dispendium spiritualibus animi dolibus sarcitur, ita ut centuplo malis accepta quano relata.*

Vers. 31. — CONSUMMABUNTUR, perficiuntur, scilicet illi.

OMNIA. Multa hactenâ impleta sunt; jam instat tempus quo reliqua omnia, eaque precipua, perficiantur, passio, mors, resurreccio, exaltatio.

DE FILIO HOMINIS, de Filio Dei factio miscello hominum. De præpositionem supplevit interpres Latinus, quemadmodum et Syrus; ceteroquin Graeci non adiut, ita ut quidam jungant *Filia hominis*, non cum verbo, *scripta sunt*, sed cum verbo, *consummabuntur*, se perficiuntur. Significat hic imprimitus Jesus, prophetarum prætagia non alia ferè, quād ad suas dispensationes, quām pro nobis temporariæ suscepit, intendisse mysterium, ad eum consummatio sit prophétia, sua passionis et posterioris glorie celebrata perfectio, ait V. Boda. Quod dūm facit, dat intelligentium apostolis, nihil hic fortunam fieri, sed omnia certa et præordinata esse à Deo: quod quidem, vincendæ tentationi, consolansque mestis animis, optimum fuit remedium.

Vers. 32. — TRADENTER, à principibus sacerdotum et scribis.

GENTIIS, Romanis scilicet, Pilato præsili et ante exercitumque ipsius; tradenter, inquam, non ut militis cum eo agatur, sed ut morte omnium probrofissima dirissimâque, qualem ipsi inferre non facile poterant,

afficiatur, morte, inquam, crucis. Eo prorsus ordine predictit historiam passionis sue, quo res gesta est.

ILLUDETUR, à gentibus.

FLAGELLABITUR, Gr., contumelias afficietur, quod non ad flagellationem tantum pertinet, sed et ad hoc quod arundine et colaphis catus est : quin et flagellations nominatum meminit proximo versiculo. Quare etiam interpres Syrus utrumque dedit, flagellabatur et contumelias afficietur (reddendum potius, flagellabatur eum et contumelias afficietur eum, scilicet gentes), mutata tamen verborum ordine.

VERS. 35. — OCCIDENT, cruce.

ET TERTIA, et, pro sed; subaudi, postquam haec ipsi contigerint. Acerba duraque haec erunt; sed constantes estote, durate non amplius quam triduum unum, rerum scena mutabitur. Tristum omnium una sufficiens consolatio est.

VERS. 54. — Et ipsi vero discipuli nihil nolum intellexerunt, nec quod de contumelias, nec quod de morte, nec quod de resurrectione dicuerat. Non quod verborum significacionem non intellexerint, qua ut primum Petrus audierat, increpans Christum dixerat : Absit a te, Domine : non erit tibi hoc, Matth. 16, v. 22; sed non intellexerunt quomodo et quam ob causam, etc., ut Marc. 9, v. 52.

VERBUM ISTUD, negotium istud.

ANSCONDITUM, occultum, obscurum.

AB EIS. Redundat prepositio, ex pharsi Hebreia; vide sup. 9, v. 45.

ET NON. Pleonasmus iteratis, quāne fuerint apostoli alieni à concipiendā animo morte Christi, docetur.

VERS. 35. — CUM APPROPINQUARET JERICHO. Matthaeus et Marcus : Egrediente eo è Jericho; quam ob causam plerique aliam esse putant historiam quam hic Lucas, aliam quam illi Matthaeus et Marcus narrant. Sed cum id iversuadere mihi nequem, consideranti narrationem similitudinem, probabilis fit ea Richelli ad Matthaeum conjectura, quod dici posse doceat, ezechum hunc iuxta eam viam sedisse et clamasse quā Jesus Jerichuntem pergebat : cum autem illuc pro turbe strepit, Jesum dissimilante, non esset auditus, die altero viam similiter obsedisse in urbis egressu, et tunc demum à Jesu vocatum sanctorumque fuisse. Verisimili est enim, ut sapere Christus, fidem hominum probare volens, eos aliquantisper distulit, eodem examine in hoc eaco fuisse usum. Itaque Lucas à vero principio exorsus, eā occasione persecutus totam narrationem illuminati caci, quasi continuo tempore gestam; quasi, ut eucus, Jesu nondum ingresso Jerichuntem, fuit obvius, ita et sanatus fuisse, cum intermedium fuerit id quod subiungit.

MAGIS CLAMABAT, objurgatus. Non solum nihil remittebat de contentione suā, verū etiam duplicatib[us] sancta improbitate clamore, tum ut monstraret se nolle cedere increpatiōibus hujusmodi, tum ut supra turbae strepitum à Jesu exaudiretur. Exemplum fidei inducōque invicta, ardentis desiderii, constan-

1224
VERS. 36. — ET CUM AUDIRET, Gr., cùm audisset au-
tem, ex strepitu pedum et murmurū ac tumultu.

TURBA, Syrus, vocem turbæ.
QUID HOC ESSET, quid sibi vellet in unum coacta tanta hominum turbæ. Curiosus est ceterorum genus, ut intelligent ex aliis quod videre ipsi non possunt.

VERS. 37. — DIXERUNT, Gr., remuntrarunt, scilicet aliqui ex turbæ.

TRANSIRET, honoratus tam frequenti hominum comitatu.

VERS. 38. — ET CLAMAVIT MOX, vel sollem postridiē Jesu resumente iter. Si clamavit hic cœcus, Jesu appropinquante civitati, illud quod hic legimus, dicendum est tunc minimè exauditum fuisse, Jesu vel non audiente, vel dissimilante clamorem, postridiē autem Jesu egrediente civitate, hoc ideo similis cum clamore repeuentem, nec quidquam earumtum populi incrépationes, voti compotem factum. Si non clamavit intrante Jerichuntem Jesu, intelligendum est, postquam intellexisset quis illac iter faceret quām divinus propheta, quanta virtus vir, quām mulis cœcis misericorde opem efficacibus miraculis attulisset, certior etiam factus esset ipsum profectus Jerosolymam, quod erat publicum; curas ut postridiē ad oppositum civitatis portam sederet, quā Jesu egredendum erat, ut Jerosolymam pergeret (nem enim, si forte expetatione frustraretur, minus questus mendacio erat hac via quā altera, præseritum cū tanta hominum frequenter pararet illac iter cum Jesu); quō cū turbam adventantem audiret, suspicatus, quod res erat, comitatum esse Jesu; tunc demum acclamass̄ ipsi Jesu, et obistere conante turbā ingeminans̄ clamores, et cetera que sequuntur. Hie autem, verisimile est, alterum cœcum se ipsi junxit sociū: unde fit ut Matthæus narret duos cœcos sanatos fuisse.

VERS. 39. — QUI PREHIBIT, qui ibant ante Jesum, habet Syrus: qui præcedebant Jesum è turbā. Observa vigilantium hujus, quid simili atque audiretur adventante turbam, sine mora clamaverit, ne fortè elaberetur Jesus citius opinione; clime non statim adasset Jesus, sapius validèque clamaverit.

UT TACERET, ne clamore suo importune turbaret iter Jesu. Existimabat turbæ elemosynam illum petere à Jesu: indignum autem judicabat fatua sapientia, virum tantum iter facientem sisti mendici causā, aut ejus vexari clamore, quasi gloria ipsius obeseret rem ipsi esse cum homine sordido. Aut certè quia vident Jesum non statim ad ejus clamorem respondere, suspicuntur hoc illi esse molestum, cū ipse potius dissimularet, quā magis esset perspicere cœorum fides et ardor. Fieri etiam possit in turbā fuisse qui offendenter ipsum vocari Davidis filium, id est, Christum.

MAGIS CLAMABAT, objurgatus. Non solum nihil remittebat de contentione suā, verū etiam duplicatib[us] sancta improbitate clamore, tum ut monstraret se nolle cedere increpatiōibus hujusmodi, tum ut supra turbae strepitum à Jesu exaudiretur. Exemplum fidei inducōque invicta, ardentis desiderii, constan-

tis fidei, tentationibus minimè succumbentis : quia etsi sciret se apud plerosque odiosos loqui, quibus minime gratius erat honor Jesu, metum superavit ardor desiderii, ut vocem liberè nihilominus extolleret. Utis est pro divino cultu et salute propriā pudorem deponere. His constans ac fortis animus, quā magis velatur, eō altius provehitur. Quantiū igitur plures obieces opponit Satan, etiam per eos qui Christi nomen profutent (turba enim hec ut discipula Jesum sequeratur), tanto constanter nobis in eo quod cooperimus bono pergerund est.

VERS. 40. — STANS. Substitit, dum non procul abesset à cœlo, non offensus, sed delectatus clamore quem fides eliciebat: sciebat enim non stipeū eum petere, sed visum. Ubi satius spectatus esset omnibus ipsius ardor, quia sequi non poterat, minisque assequi, progredientes, restitit ipse, nihil aspernatus miserum hominumconem.

VERS. 41. — Quid. Non ignorans quid aut ille petet aut ipse facturus esset interrogat, sed ut ipso malum confessu sum, et desiderium fidemque in Jesum interpretato, elucescat turbe miraculum proximum, nec ostentabundū videatur Jesu visum reddidisse, aut redidisse jactare, ei qui nil nisi sūpetem petiisset: nam et solent nonnunquam mendaci exeatatem fingeri stipis causa, quā plus accipiant.

DOMINE. Syrus, Mari, Domine mi. VIDEAM, visum recipiam.

CAPUT XIX.

1. Et ingressus perambulabat Jericho.
2. Et ecce vir nomine Zachæus : et hic princeps erat publicanus, et ipse dives :
3. Et quererat videre Jesum, quis esset, et non poterat pro turbā, quia statu pusillus erat.

4. Et procurans ascendit in arborem sycomorus ut videret eum ; quia inde erat transiit.

5. Et cū venisset ad locum, suspicions Jesus, vidi illum, et dixit ad eum : Zachæus, festinans descendere, quia hodie in domo tuā oportet me manere.

6. Et festinans, descendit, et cepit illum gaudens.

7. Et cū viderent omnes, murmurabant, dicentes quid ad hominem peccatorem divertisset.

8. Stans autem Zachæus, dixit ad Dominum : Ecce dimidium bonorum meorum , Domine, do pauperibus; et si quid aliquem defraudauerit, reddo quadruprum.

9. Ait Jesus ad eum : Quia hodie salus domui huī facta est, eō quid et ipse filius sit Abraham.

10. Venit enim Filius hominis querere et salvum facere quod perierat.

11. Hæc illis audientibus, adjiciens dixit parabolam, eō quid esset propè Jerusalem : et quia existimarent quid confestim regnum Dei manifestaretur.

12. Dixi ergo : Homo quidam nobilis abit in regionem longinquam accipere sibi regnum, et reverti.

13. Vocatis autem decem servis suis, dedit eis

VERS. 42. — RESPICE, vide. Eodem repetito verbo, Salvator magnificè concedit visum, quo cœcus petiverat. Simile Matth. 8, v. 5. Secundum Mattheum tegit oculos, secundum Lucam jussit sermone, Marcus neutrū narrat : utrumque fecisse intelligendus est Jesus. Reliqua hujus versiculi jam tractata sunt.

VERS. 43. — VIDI, visum recepit. Vox, oculus lumine cassis, statim lux effecta est : erat enim ver illius lumen verbum.

ILLUM, in hoc itinere.

MAGNIFICANS, glorificans, laudans, letus gratias agens ob receptum Jesu operā visum, cum quo ducet, expedite jam pergebat iterque faciebat cum aliis, quod prius cœcitate retentus minimè potuerat.

DEUM. Non fidem suam quam commendaverat Jesus, sed Deum, à cuius gratiā, impetrante Jesu, tantum beneficium profectum agnovit, qui beneficium hujusmodi inestimabile, nature vires exsuperans, per Jesum Filium David in ipsum contulerat.

UT VIDI miraculum istud, cœcatis solo contactu ac sermone profligate.

DEDIT LAUDEM DEO, laudavit similiter Deum, à quo Christum vel certe prophetam hujusmodi accepisset, tantum prædictum potestate: per quem sibi totique genti sue, similia beneficia aliaque majora, divina prorsus, pollicebatur. Peritneat hoc inter cetera ad probandum miraculū certitudinem.

CHAPITRE XIX.

1. Jésus étant entré dans Jéricho, passait par la ville.

2. Et il y avait un homme nommé Zachée, chef des publicains, et fort riche,

3. Qui ayant envie de voir Jésus pour le connaître, était empêché par la foule, parce qu'il était fort petit.

4. C'est pourquoi il courut devant, et monta sur un sycomore pour le voir, car il devait passer par là.

5. Jésus, étant venu en cet endroit, leva les yeux en haut, et l'ayant vu, il lui dit : Zachée, hâte-toi de descendre, car c'est chez vous qu'il faut que je joue aujourd'hui.

6. Zachée descendit aussitôt, et le reçut avec joie.

7. Tout le monde voyant cela, en murmura, disant que Jésus était allé loger chez un pêcheur.

8. Mais Zachée se tenant devant le Seigneur, lui dit : Seigneur, je vais donner la moitié de mon bien aux pauvres; et si j'ai fait tort à quelqu'un en ce que ce soit, je lui en rendrai quatre fois autant.

9. Sur quoi Jésus dit : Cette maison a reçu aujourd'hui le salut, parce que celui-ci est aussi enfant d'Abraham.

10. Car le Fils de l'homme est venu pour chercher et pour sauver ce qui était perdu.

11. Comme ils étaient attentifs à ces paroles, il ajouta encore cette parabole, sur ce qu'il était près de Jérusalem, et qu'ils s'imaginaient que le règne de Dieu paraîtrait bientôt.

12. Il dit donc : Il y avait un homme de grande naissance, qui s'en allait dans un pays fort éloigné, pour y prendre possession d'un royaume, et revenir ensuite.

13. Et appelant dix de ses serviteurs, il leur donna